

25.99x22.77	1	עמוד 10	הארץ - גלריה	11/03/2018	62653352-2
אוניברסיטת בר איל - 80039					

דייט בראשון

דני בראון

במערכון קלאסי של "ארץ נהדרת" משחקת עלמה זק את האמא דורית, שנקרעת בין ישיבת הנהלה למשבר אקוטי עם הילה. מתברר שהרכב של המ"טפלת התקלקל והיא לא תוכל לקחת אותו מהקייטנה ומשם לג'ודו. בחמ"ל המאולתר שהקימה מתחת לשולחן הישיבות, תוך כדי הישיבה, דורית מסננת "פאק" ומצלצלת לבן ווגה, שבאותה עת מתרווח בע"בדה ומעיין בנחת בעיתון ספורט. "תקשיב, אני צריכה שתאסוף את אדם מהקייטנה של בית ספר", היא מבקשת ממנו, והוא משיב בפ"ליאה: "אדם כבר בבית ספר?" "אידיוט", היא מקללת, ממשיכה לחפש פתרון ונאנחת בהקלה כשמתברר שמישהו חטף את בנה ויחזיק בו עד הערב תמורת כופר צנוע בסך 200 אלף שקל.

כיצד ייראה המפגש בין דורית לבעלה חובב הספורט בערב? כיצד תיראה הפגישה בלילה, במיטה? מחקר חדש, שתוצאותיו מתפרסמות כאן לראשונה, מציג את תפוח האדמה הלוהט הזה באור קצת אחר. את המחקר, שעוסק בקשר בין מתחים בממשק עבודה-בית לבין שביעות רצון מינית ווגית, ערכה פרופ' ליאת קוליק, מבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר אילן, באמצעות מכון "פאנלס" ובסיוע הסטטיסטיקאי ד"ר גבי ליברמן ממכון דטה גראף. המדגם, שמנה כ-280 איש ואשה הנמ"צאים בוגיות (לא זה עם זה), מייצג את האוכלוסייה היהודית החילונית והמסורתית בישראל. בעתיד מתוכנן גם מחקר משלים בציבור הערבי.

בממצאים המעניינים אפשר למצוא עדויות שמאששות את הסטריאוטיפ לצד ניצני שינוי. מצד אחד, גברים עובדים בשכר כשעה ושליש ביום יותר מנשים. מצד אחר, הם עוסקים כשעה וחצי פחות בטיפול בבית ובמשפחה. נשים חשות עומס

מתוך הסדרה "קסטרופה". כיצד תיראה הפגישה בלילה, במיטה? צילום: Channel 4 / Amazon

גבר, אשה והרבה עבודה

איך הורים קרייריסטים מגדלים שלושה ילדים ועדיין מטפחים חיי פנאי של רווקים? שרון (שם בדוי) ובעלה מצאו טריק מושלם

סובייקטיבי גבוה מגברים והן גם מרוצות פחות מהזמן שבני זוגן משקיעים בבית, מאשר הגברים מרוצים מהשקעתן בכך. מנגד, ובניגוד למה שנהוג לחשוב, גברים אינם חווים פחות קונפליקט בין העבודה למשפחה מאשר נשים. שני המינים גם היו שבעי רצון באותה מידה מהקשר ומחיי המין, וגם זה מעניין: נהוג הרי לחשוב שבגברים מרוצים יותר מהנישואים כי מטפלים בהם ומטפחים אותם כמו בונסאי אורגני, ואילו נשים צריכות לג'נגל בין הדאגות למטלות (כפי שמשתקף ב"ארץ נהדרת").

קוליק גם מצאה שבעוד שנשים שחשות קונפליקט רב בין העבודה למשפחה מרוצות פחות מחיי המין ומהזוגיות, אצל גברים זה לא עובד ככה. כלומר, לפי המדגם הזה לפחות, גבר ישראלי ממוצע יכול לקבל מכול של טלפונים מהעבודה בערב ולחוות קונפליקט פראי, ובכל זאת לחוות קשר רומנטי ומיני מצוין. אשה פחות.

אצל גברים, המתחים בין הבית לעבודה נעצרים בפתח הבית ואילו אצל הנשים הם ממשיכים לחיים הזוגיים, מסכמת קוליק. ההסבר שלה טמון בדינמיקה בין המינים. "כמה מחקרים מלמדים שנשים עושות בבית יותר עבודה רגשית", היא אומרת. "הן סופגות יותר לחצים מבן זוגן מאשר להיפך, ונטויות יותר לנקות

מסבירה שרון (שם בדוי), מנהלת בכירה במגזר הציבורי בת 43, את שיטת חיי השוויון המעניינת שפיתחה היא ובעלה, המגדלים שלושה ילדים (בני 14, 12 ו-6). כמו תגליות חשובות אחרות בהיסטוריה, גם זו התגלתה במקרה. "בנסיעות של בעלי לחו"ל מצאתי שהרבה יותר קל לי להסתייע", היא אומרת. "כשעושים דברים ביחד, אתה מחכה שהשני יעזור לך ונוצרת מין עצלות כזו, תסכול ופנסקנות. כשאתה לבד, אתה יודע מה המשימות שלך ומתקתק אותן. אתה לא מסתכל ימינה ושמאלה".

נוסף על כך, לשרון יש קריירה תובענית יותר מזו של בעלה המהנדס. שנים רבות הוא לקח על עצמו יותר מהנטל, ולה זה לא התאים. "תמיד הרגשתי שאני חייבת משהו, וזו היתה הרגשה שלא אהבתי. אז אמרנו, בוא נחלק את הזמן. בכל שבוע, אחד אחראי על שלושה אחים ציגים והשני על שניים, ושבוע שאחרי מתחלפים. מי שאחראי אחראי על הכל – לאסוף מהגן, לדאוג לחבכה אוכל, מקלחות, להשכיב לישון, והשני יכול לעשות מה שהוא רוצה. הוא יכול לעבוד עד מאוחר, לצאת עם חברים או ללכת לאימון. הוא לא צריך לבקש רשות מהאחר. הוא פנוי". מי שאחראי אחר הצהרים מקבל פיצוי – ההורה השני אחראי בבוקר. "כשהבוקר לא באחריות, אני קמה כמו רווקה, מתאפרת בנחת, שותה את הקפה שלי, כאילו בכלל אין לי כל חובה".

איך יוצרים את לוח השיבוצים? מדי שבת, הם מסתכלים ביומן וקובעים לשבוע הקרוב. אפשר להתחלף בימים, אבל הם משתדלים לשמור על החלוקה הבסיסית. מה עושים בסופי שבוע? ניחשתם נכון, מחלקים לשישי ושבת. זה שאחראי בשישי, למשל, מתפנק לו עם הילד ביום הולדת של חבר מהגן. השני לעומתו, ציפור דרוו בעולם, אך למחרת בבוקר, הוא זה שיכין ארוחת בוקר לכולם, ובן זוגו

כמו רווקה

ומהמחקר לקרקע המציאות. "לא צריך להתגרש כדי שיהיו לך שני אחרי צהריים פנויים בשבוע",

יישן כמו מרמיטה. "זו השיטה שלנו – אחד מתפנק והשני עובד", היא מסכמת. "אני עובדת בעולם ההנדסה, ואני יודעת שכשהדברים ברורים יש שקט, וככל שיש יותר שטחים אפורים, יש יותר מקום לסכסוכים. כשכבית הכל זורם ולא ברור מה הכללים זה עלול להביא לעימום תים. לפעמים זה מסייע בבית לקחת את השיטה של עולם העבר, להגדיר חלוקת אחריות וסמכויות, כי משפחה זה סוג של מפעל", היא מחייכת מצדו השני של הקו.

מה הילדים חושבים על כל זה? ההסדר כמובן ידוע להם, אך זה לא מונע מהם, כמובן, לפנות להורה שאינו בתורנות, והוא מצדו עשוי להיענות, או להפנות להורה השני – לפי הנסיבות. ומה הם חושבים על הקריירה התובענית של אמא? שרון מסכימה שבעיניה זה רק הועיל לחינוך שלהם. "בשבוע שעבר נחתכתי באצבע, והאחות בקופת חולים הדביקה לי אותה ואמרה לי 'שימי לב, אסור לך לעשות כלים'. סיפרתי את זה לבני בן ה-12 והוא אמר לי, 'היא חשבה שאת מהנשים החלשות האלה, היא לא יודעת שאת אשה חזקה. את יודעת אמא? יש הרבה נשים שלא יודעות כמה הן יכולות להיות חזקות, זו ממש בעיה בעולם הזה'. אתה מבין", היא פונה אלי, "לא נראה לי שהבנים שלי הפסידו יותר מדי. נראה לי שהם דווקא נתרמים".

ביקוש לא צפוי

רבע המשפט שהופיע כאן בשבוע שעבר על הקמת פינת שידוכים בין קוראי המדור הוליד שיטפון מפתיע ומשמח של פניות. נוכח הביקוש הבלתי צפוי חושבים כעת מיטב המוחות ב"הארץ" כיצד ליצור במה מתאימה למעוניינים בשידוך. ב"נתיים אפשר להצטרף בכתובת dani.bar-on@haaretz.co.il